

**Změny sociální struktury
jako důsledek sociálně
ekonomického pohybu
společnosti**

Co je sociální struktura?

= souhrn vztahů mezi skupinami společnosti. Vztahy určují vzájemnou souvislost působení každé z těchto skupin.

Sociální struktura

- Třídní
- Demografická
- Profesní
- Vzdělanostní
- Národnostní a rasová
- Konfesionální
- Rodinná
- Podle životního způsobu
- Podle rozdělení moci

Co je sociální stratifikace?

= rozvrstvení společnosti v
důsledku diferenciacce společnosti,
z důvodu věku či práce

Sociální stratifikace rozlišuje 3 typy společenských vrstev

- Kasty
 - indická společnost, strohé odlišení, dědičné a neměnné
- Stavy
 - rod, postavení, právní výsady
- Třídy
 - rozdíly nejsou založeny na výsadách, ale na vnějším postavení jejich příslušníků

Konstrukce společnosti podle různých kritérií

- 1) Materiální
 - vyšší horní vrstva
 - nižší horní vrstva
 - vyšší střední vrstva
 - nižší střední vrstva
 - vyšší dolní vrstva
 - nižší dolní vrstva
- 2) Kulturně ideové
- 3) Politické
- 4) Obecně sociologické

Co je sociální mobilita?

= pohyb jedince ve společenské struktuře mezi sociálními pozicemi a měnit svůj sociální status

Druhy mobility

1) Vertikální

- Vzestupná
- Sestupná

2) Horizontální

- Intragenerační
- Intergenerační

3) Společnosti uzavřené

4) Společnosti mobilitně otevřené

Druhy mobility

- Horizontální
- Vertikální
- Lidé dramaticky mobilní
- Imobilní jedinci
- Intragenerační
- Intergenerační
- Potencionální
- Chtěná

Faktory ovlivňující mobilitu

- Politické změny
- Změna charakteru práce a vzdělání
- Bod, v jakém jednotlivé generace srovnáme
- Uvažované zavedení školného na VŠ
- Vysoká nezaměstnanost v některých regionech
- Zvyšování množství kvalifikované práce
- Mezinárodní terorismus

Kritéria z hlediska sociálního statusu

- Ekonomická
- Politicko mocenská
- Kulturní
- Subjektivně hodnotící

Statusová inkonzistence = povolání s vysokou prestiží, ale ekonomicky špatně hodnocená

K tomu, aby transformace sociálních struktur byla úspěšná je za potřebí vytvoření středních vrstev. Vytvoření střední vrstvy měla pomoci privatizace a liberalizace trhu, což mělo za následek zrození drobných podnikatelů. Bohužel česká ekonomická reforma nebyla tak přínosná, jak se očekávalo. Vláda se zajímala o vlastnickou transformaci existujících podniků, než o vytvoření podmínek pro nové podnikatele. To umožnilo expanzi finančního a státního sektoru na úkor veřejné služby, zdravotnictví, školství nebo výzkumu. Kvalita těchto služeb se zhoršuje. V konečném důsledku byla expanze střední vrstvy omezena. Horní vrstva si bude zlepšovat pozici, nižší bude chráněná životním minimem a střední vrstva se bude probíjet jen s potížemi.